

Povelja kardinala Oliverusa iz 1501. god., Pakljena (foto K. Tadić)
Cardinal Oliverus' Charter from 1501, Pakljena (photo by K. Tadić)

Andelko Badurina i Željka Čorak

Institut za povijest umjetnosti, Zagreb

Inventar šipanskih crkava

Prethodno priopćenje – Preliminary communication
predano 8. 12. 1998.

Šipan, nekad i sad

Pred više od trideset godina (1964) ekipa je nastavnika i studenata Odsjeka za povijest umjetnosti Filozofskog fakulteta i Instituta za povijest umjetnosti u Zagrebu, vođena od profesora Milana Preloga i njegove tadašnje asistentice Marije Planić-Lončarić, s fotografom, kolegom Krešimirom Tadićem, obilazila otok Šipan. Nema više profesora Milana Preloga, nema više Marije Planić-Lončarić, nema više Krešimira Tadića.

A nema više ni Šipana.

Svrha je toga terenskog obilaska bila evidentiranje i inventiranje šipanskih spomeničkih vrijednosti, pokretnih i nepokretnih, vrhunskih i ambijentalnih. Bila je također ona najbolja i najživljija lekcija mlađim povjesničarima umjetnosti o pravom odnosu prema postojanju umjetnine, opipljive i ranjive, provjerljive izravnim iskustvom i obrazložene kontekstom. Bila je to nezaboravna lekcija o spomeničkom značenju i vrijednosti teritorija kao cjeline.

Mnogima od nas ta je lekcija obilježila cijeli budući život.

Neke je od nas ta lekcija zauvijek vezala uz Šipan.

Te davne godine Šipan je, s jedne svoje strane, bio zaustavljen u historiji, u šesnaestom stoljeću; s druge, u historicizmu koji je također historija, u devetnaestom stoljeću. Ekipa povjesničara umjetnosti ušla je u Cim u Conegliana u Suđurđu i pješačeći uz magarce prešla pet kilometara šipanskog polja, uz neprekinute vinograde, maslinike, povrtnjake i voćnjake, do Luke Šipanske, gdje se tada stanovalo.

Uginuo je pred koju godinu zadnji magarac.

Na polju rastu kilometri korova; vinograda i maslinika gotovo više nema.

Kao rezultat globalnih procesa izumrla je poljoprivreda, tradicionalni oblici života, a s njima i život tla. Rat je k tome prorijedio stare stanovnike, a sa smrti svakoga od njih komad kultiviranog krajolika vratio se predljudskoj prirodi.

Kategorija stanovništva koja je po funkciji čuvala spomenik – župnik i časne sestre u samostanu – povučena je i povukla se s otoka.

Kao rezultat nedostatka svakog planiranja na bivšoj i sadašnjoj državnoj razini, bez precizne projekcije u budućnost, otok je degradiran divljom izgradnjom koja ne samo što je osporila vrijednost postojećim povijesnim naseljima, nego je započela uništenje onoga najvrednijeg u teritoriju – injerila.

Kao rezultat nedostatka svakog nadzora i interesa nadležnih službi zaštite na svim razinama, od odlaska Dubravke Beritić nadalje, degradirani su mnogi spomenici, od onih najviše vrijednosti do onih ambijentalno nepreskočivih. Isčezli su vandalski s lica zemlje mitski lokaliteti poput Renatova (vezanog uz mogući boravak kralja Renata Anžuvinskog na Šipanu i uz niz drugih francuskih valencija), urušio se kasnoromanički samostan u Pakljeni izbjanjem dijelova, na čistom volumenu ljetnikovca Skočibuhu izrasli su funkcionalni krovni prozorići, mnoge privatne kuće odrekle su se svojih gotičkih i renesansnih pročelnih pojedinosti. Beccadellijev ljetnikovac, zajedno s prethodnom arhitekturom VI. stoljeća, na dah je vjetra pred urušavanjem.

Sažetak

»Inventar šipanskih riznica« nakon više od trideset godina objavljuje rezultate prve evidencije i valorizacije pokretnih spomenika šipanskih crkava: od slika i skulptura do svih mogućih predmeta primijenjenih umjetnosti. Dakako da bi se mnoga ondašnja saznanja danas učinila nepotpuna ili možda mogla korigirati, te je objavljivanje ovoga rada svojevrsni poticaj za reviziju dragocjenog elafitskog područja. No najvažniji je motiv za objavljivanje činjenica da su za samo trideset godina nastale neshvatljivo velike promjene u količini, stanju i ubikaciji inventara: ako želimo stvari izgovoriti do kraja, mnogo od onoga što je postojalo – ne postoji više, a otok, koji je u cijelini bio umjetnina najviše kategorije, vandaliziran je zbog nedostatka ikakvog državnog planiranja i nadzora.

Velike reprezentativne nacionalne manifesacije, kao »Zlatno doba Dubrovnika«, lišile su šipanske spomenike najvrednijih dijelova inventara koji nikada nije vraćen. Tako slika flamanskog majstora oko 1500. iz Pakljene, kip renesansne sv. Barbare iz Pakljene, poliptih pripisan Vicenzu Cateni iz sv. Nikole (samu je crkvicu razrušio grom, a ne zna se u ovom trenutku točno gdje je njezino gotičko raspelo i kandilo XVI./ranog XVII. st.), neke su slike nestale od zuba vremena (renesansna sv. Magdalena iz Sv. Duha) a neke su na putu da nestanu (sv. Barbara iz XVI. st., ulje na drvu, iz Pakljene). U znatno je pogoršanom stanju glavni oltar Kristofora Nikolina iz iste crkve. U kakvom je stanju biblioteka župne kuće u Pakljeni i samostana u Suđurđu, također nemamo podataka. Pravi uvid omogućit će sravnjivanje s ovim inventarom.

Ali ono što je najveća promjena na otoku jest izgradnja trajektne luke u renesansnoj brodogradilišnoj uvali Skočibuha, izmjena cijelog priobalnog krajolika iz šume borova, lovora, mirta i vrijesova do mora – u asfaltirane pristanišne površine, pri čemu je rezan brijege a cesta – takozvana zaobilaznica – razgrizla stoljetni reljef i odstranila stoljetnu zaštićenu vegetaciju.

Jednako tako, svi vitalni putevi na otoku, zajedno s ponekim stubišnim pristupima zaselcima, nisu meliorirani, nego su naprsto »urbanizirani«, pojednostavljeni, prošireni i asfalti-

rani, s tim što su s njihovih strana porušene i uklonjene stoljetne kamene međe (upotrebljene kao javni i privatni građevni materijal).

Te su ceste, s »rotorima« i parkiralištima, potpuno promjenile mjerilo i narav otoka.

Njihova je popratna pojava olakšani porast divlje izgradnje, koji jednako tako poništava mjerilo povijesnog tkiva a k tome uništava i najljepše povijesne vizure.

Ovaj kratki uvod u prikaz jednoga davnog »infrastrukturnog« posla zatočljuje karakter tužbalice koji bi mogao imati.

Dakako da se povijest niti može zaustaviti niti je to legitimni intelektualni postulat. Namjera je ovoga uvoda samo registrati propast nečega što trideset godina nije uspjelo steći kategoriju zaštićenog kulturnog krajolika i s tim i odgovarajuću razinu planiranja (»napretka«), a vjerojatno je bilo najdragocjeniji kulturni krajolik u Hrvatskoj.

Ono što se zbiva na Šipanu s jedne je strane dio globalnog procesa prijelaza primarnog u sekundarni svijet. S tim u vezi neke će rane biti kozmetički obrađene, a »Plan Voisin« realizirat će poneki svoj kasni refleks.

Kada se slijedeći put budu uspoređivala stanja, ovaj će mali uvod vjerojatno djelovati kao vrlo lirska tekst.

Posuda za blagoslovljenu vodu, srebro, oko 1600. god., Pakljena
(foto K. Tadić)

Holy water vessel, silver; around 1600, Pakljena (photo by K. Tadić)

PAKLJENA

1. PROCESIJSKI KRIŽ, od XVI. do XVIII. st.

srebro; vis. 48,5 cm, šir. 23 cm

Punce: venecijanski lav na dršku ispod jabuke, na simbolu Sv. Marka i na liku Magdalene

Ikonografija: recto – raspeti Krist, gore simbol Luke, dolje pelikan, lijevo Ivan, desno Magdalena. Verso: na sredini Bogorodica, gore Ivan plače, dolje Mihovil, lijevo Marko, desno Matej.

Križ je veoma oštećen i sastavljen od dijelova iz raznih vremena. Likovi su zgnječeni pa je teško odrediti njihov prvočitni izgled i vrijeme nastanka.

2. CIBORIJ, kraj XVIII. st.

srebro pozlaćeno; vis. 24 cm, Ø baze 9 cm, Ø čaše 10,5 cm
bez punce

3. SVIJEĆNACI (10 komada raznih visina), oko 1600. g.
mjed; (2 kom. vis. 34 cm; 4 kom. vis. 29 cm; 2 kom. vis. 26 cm; 2 kom. vis. 20 cm)

Trokatna baza na lavljiim nogama.

4. SVIJEĆNACI (4 komada), oko 1600. g.

(2 kom. 37 cm; 2 kom. 39 cm)

Okrugla baza.

5. KALEŽ, XVI. st.

bakar pozlaćeni; vis. 22,5 cm
bez punce

Ikonografija: na bazi, nodusu i košarici ugravirani znakovi Muke.

6. KALEŽ, XVII. st.

srebro pozlaćeno; vis. 21,5 cm
Punce: na donjoj strani podnožja PP i MP

7. MOĆNIK-POKAZNICA, kraj XVIII. st.

drvo, lim; vis. 32 cm

U njemu moći Sv. Ane, Sv. Marka i Sv. Klare

8. POSUDICE ZA SV. ULJE, (3 kom./2+1), oko 1600. g. Dubrovački rad, srebro; vis. 9 cm, Ø 4 cm

Punce: Sv. Vlaho + NG na podnožju

9. KRIŽIĆ stojeći, XVIII. st.

mjed; vis. 23 cm

10. ŠKROPIONICA, oko 1600. g.

srebro; vis. 12,5 cm, Ø 17,5 cm
bez punce

11. RASPELO, XVIII. st.
drvo, vis. 82 cm, šir. 36 cm

12. PROCESIJSKI KRIŽ, XVI. st.
srebro pozlaćeno; vis. 80 cm, šir. 47 cm
bez punce
Ikonografija: recto – raspeti Krist, simboli evanđelista; verso: Bogorodica, gore Bog Otac, dolje Sv. Nikola, lijevo Petar, desno Pavao. Sa strana donjeg dijela, na prečki, dvije pune plastike, likovi Marije i Ivana.

13. PROCESIJSKO RASPELO, XIX. st.
mjedeni lim; vis. 60 cm, šir. 35 cm

14. ŠKRINJA, prva pol. XVI. st.
drvena, oslikana; vis. 73 cm, šir. 162 cm, dub. 62,5 cm
Slikarije (na unutarnjoj strani poklopca): na crvenom fonu, u medaljonima obrubljenim zelenim girlandama, slijeva nadesno: glava u profilu zavezanih očiju (Fortuna?), Sv. Juraj koji ubija zmaja, čovjek s jedrom na leđima delfina (grb Skočibuha)

← ←

Procesionalni križ, pozlaćeno srebro, 16. st., Pakljena (foto K. Tadić)
Processional cross, silver plated with gold, 16th century, Pakljena (photo by K. Tadić)

←

Procesionalni križ, pozlaćeno srebro, 16. st., Pakljena (foto K. Tadić)
Processional cross, silver plated with gold, 16th century, Pakljena (photo by K. Tadić)

← ↓

Drvena škrinja, slikarije na unutrašnjosti poklopca, 16. st., Pakljena (foto K. Tadić)
Wooden chest, painted decoration on the inside of the cover; 16th century, Pakljena (photo by K. Tadić)

→

Srebrna kadionica, 16. st., Pakljena (foto K. Tadić)
Silver censer, 16th century, Pakljena (photo by K. Tadić)

15. ŠKRINJA, XVI–XVII. st.

drvena, okovana; vis. 76 cm, šir. 113 cm, dub. 65 cm

16. KADIONICA, XVI. st.

srebro, iskucana, na proboj, gravirana; vis. 26 cm, Ø 9,5 cm
 Punca: Sv. Vlaho

Na donjem dijelu četiri medaljona sa stiliziranim biljnim ornamentom; iznad njih medaljoni sa četiri evanđelistička simbola. Kadionica završava šesterostранom piramidom u obliku tornja rastvorenog odozdo prema gore biforom i monoforom.

17. KADIONICA, XV–XVI. st.

srebro, kucana na proboj, gravirana; vis. 33 cm, Ø 11,3 cm
 bez punce

Na bazi gravirani lisni ornament. Arhitektura kadionice oblikovana je u stilu cvjetne gotike.

18. KALEŽ, XVI. st.

srebro pozlaćeno; vis. 29,5 cm, Ø 17 cm, Ø čaške 14,1 cm
 Punca: Sv. Vlaho i veliko P.

Ikonografija: na šesterolisnoj bazi likovi Bogorodica s Djetetom, Sv. Ivan Krstitelj, Sv. Petar, Sv. Pavao, Sv. Vlaho, Sv. Nikola. Na okruglom nodusu šest kamenova (tri žuta i tri modra – topazi i safiri ili staklene paste). Na košarici četiri evanđelistička simbola.

18a. PATENA (pripada kaležu br. 18), XVI. st.

srebro, pozlaćeno;

Punca: Sv. Vlaho i polovica slova P ili H. Na donjoj strani u novije vrijeme ugravirano *sudurad na s.*

19. KALEŽ, XVII. st.

srebro, srebro pozlaćeno; vis. 21 cm, Ø 11,4 cm, Ø čaške 8,6 cm

Punca: venecijanski krilati lav + dva puta slova ZC u ovalu, a između slova stilizirana kula.

Na okrugloj bazi ugraviran geometrijsko-biljni ornamenat.

19a/b. PATENE, XVII. st.

srebro pozlaćeno;

Punce: kao pod 19.

20. KALEŽ, XVI. st.

bakar pozlaćeni, srebro pozlaćeno; vis. 20,5 cm, Ø 12,5 cm, Ø čaške 8,2 cm

bez punce

Na šesterolisnoj bazi u svakom drugom polju ugravirani biljni ornamenti. Na plitkom nodusu šest rombova ispunjenih simeđom tvari (kamenčići? rožina?) Na košarici obrub s motivom ljiljana.

21. KALEŽ, XVII. st. (čaška), XIX. st. (postolje)

bakar, srebro pozlaćeno; vis. 20,5 cm, Ø baze 10,5 cm, Ø čaške 8,5 cm

bez punce

22. PAX, 1575. g. (ugravirana na bazi)

srebro pozlaćeno; šir. baze 12,8 cm, vis. 15 cm
 bez punce

U polju polukružnog završetka, između dva tordirana stupića, reljefni prikaz mrtvoga Krista pred križem između Marije i Marije Magdalene. Na podnožju ugraviran natpis MORS MEA VITA TUA.

Agnus Dei, gravirano srebro, 16. st., Pakljena (foto K. Tadić)
Agnus Dei, engraved silver; 16th century, Pakljena (photo by K. Tadić)

Agnus Dei, gravirano srebro, 16. st., Pakljena (foto K. Tadić)
Agnus Dei, engraved silver; 16th century, Pakljena (photo by K. Tadić)

23. AGNUS DEI za nošenje pričesti bolesnicima, rano XVII. st.
 srebro, kucano, granulirano, gravirano;
 bez punce
 U sitnom, fino granuliranom ornamentu – s umetnutim motivom lava i vase – mali središnji medaljoni. U njima gravirani: Bogorodica (recto) i Sv. Sebastijan (verso).
24. MOĆNIK, XVIII. st.
 vosak, čipka od srebrne žice na preplet; vis. 15 cm
25. EX VOTO, kraj XVIII. st. i poč. XIX. st.
 8 zlatnih i srebrnih pločica s različitim motivima, među kojima:
 – portret muškarca, u profilu, vrlo realističan; srebro, punca: ON
 – portret žene; srebro, punca: ?A
 – Madona s Isusom i anđelima; srebro, naivni rad
26. ZAVJETNA ZBIRKA NAKITA od XVI. do XX. st.
27. BETLEHEM, kraj XVIII. st./poč. XIX. st.
 drvene figure, u drvenoj kutiji sa staklenim vratima, vis. oko 12–15 cm

Betlehem se sastoji od ostataka nekoliko Betleheima. Jedan je vjerojatno južnotalijanske provenijencije, dok su drugi vjerojatno domaće rezbarije. Niz veoma kvalitetnih minijaturnih skulptura te vjerno dokumentirana nošnja i »obrti« s kraja XVIII. st. i početka XIX. st.

28. LUSTER, oko 1600. g.
 injedeni, s dvanaest krakova
 Holandija ili sjeverna Njemačka

29. SVIJEĆNJACI (2 kom.), XVIII. st.
 drvo

30. SKULPTURA SV. KATARINE, XVI. st.
 drvo polikromirano; vis. ?? cm

31. KRSTIONICA, XVI. st.
 mramor.

32. POVELJA KARDINALA OLIVERUSA, Rim, 1501. g.
 pergamen; duž 780 mm, vis. 490 mm, 5.I.
 Pisana gotičkom minuskulom, bogato iluminirana (figuralni motivi, florealne bordure, boje crvena, zelena, plava, smeđa i zlatna).

Mramorni kip Sv. Ivana Krstitelja, 15. st.
Marble statue of St. John the Baptist, 15th century

Zbor rimskih kardinala podjeljuje oprost crkvi Sv. Trojice na Šipanu.

33. NASLONI KLUPA, XVI. st.
drvo; 12 polja

Prislonjeni uz kamenu pregradu svetišta, jedini preostali. Polja odijeljena kaneliranim pilastrima, u sredini rozete. Ispod novih klupa 12 odgovarajućih konzola, 3 rozete nedostaju.

SV. IVAN

1. SVIJEĆNJACI (4 kom.)

– 2 kom., XVII. st.

bronca; vis. 19,5 cm (sa šiljkom 24 cm), trokutna baza, na lavljim nogama

– 1 kom., oko 1600. g.

bronca; vis. 34 cm

– 1 kom., oko 1400. g.

bronca; vis. 31 cm

2. SKULPTURA – DIJETE ISUS s jabukom u ruci, XV. st.
drvo; vis. 36 cm

3. KANDILO, XVII. st.
mjed, kucana na proboj, s tri herne, prilično rustične izrade

4. SKULPTURA – SV. IVAN KRSTITELJ (polufigura), kraj XV./poč. XVI. st.

mramor.

Skulptura je iskleseana iz antičkog komada (na stražnjoj strani sveca vidi se lik orla).

5. KALEŽ, XVII. st. (čaška), kraj XVIII. st./poč. XIX. st. (postolje)

srebro pozlaćeno, bakar pozlaćeni, kucan, graviran, lijevan, tokaren; Ø baze 11 cm, Ø čaške 8,2 cm, vis. 21,5 cm
bez punce

(Kalež se čuva u Šilovu Selu.)

6. PATENA, XVIII. st.

sebro pozlaćeno; Ø 14,2 cm

bez punce

(Patena se čuva u Šilovu Selu.)

SAMOSTAN ČASNIH SESTARA, SUĐURAĐ

Danas se u njemu čuvaju predmeti koji su pripadali raznim drugim šipanskim crkvama.

1. KALEŽ, poč. XVII. st.

bakar pozlaćeni, srebro pozlaćeno; vis. 21 cm, Ø baze 10 cm, Ø čaške 8 cm

bez punce

Na donjoj strani podnožja natpis CALIX ECCLESIAE S. GEORGI IUPANAE TEMPORE ARCHIDBUCCCHIAE

2. KALEŽ, XV–XVI. st.

srebro pozlaćeno; vis. 21 cm, Ø baze 13 cm, Ø čaške 10 cm
bez punce

Ikonografija: na spljoštenom nodusu šest medaljona s ugraviranim likovima svetaca: Sv. Vlaho, svetica u profilu, svetica u profilu, imago pietatis, svetica u profilu, svetac u profilu uzdignutih ruku.

3. PATENE (4 kom.), XVII–XVIII. st.

srebro pozlaćeno; Ø 14,2 cm, 14,5 cm, 2 x 15 cm

4. POKAZNICA, XVI–XVIII. st. (noga), XIX. st. (gornji dio)

bakar pozlaćeni, lim pozlaćeni; vis. 36 cm, Ø baze 11 cm

Punca: na podnožju BB.

5. POKAZNICA, oko 1800. g.

bakar pozlaćeni, srebro; vis. 51 cm; Ø 14,5 cm

bez punce

6. POKAZNICA, oko 1800. g.

srebro, srebro pozlaćeno; vis. 54 cm, Ø baze 19 cm

Venecijanski rad.

Punce: na rubu podnožja venecijanski lav, kugla sa zvjezdama i dvaput vrh gondole.

7. TANJUR, prva pol. XVII. st.

mjed, kucana, gravirana; Ø 40 cm

Ikonografija: dva nosača kananskog grozda.

Tanjur je pripadao crkvi Sv. Duha.

SV. NIKOLA

1. POLIPTIH, oko 1500. g.

ulje na drvu.

venecijanska škola (Vicenzo Catena?)

Ikonografija: u središnjem polju Madona s Djetetom, lijevo gore: Sv. Antun Opat, dolje: Sv. Ivan Krstitelj, desno gore: Sv. Nikola, dolje: Sv. Vlaho. U predeli grb s galebom.

Uz Sv. Vlahu stilizirani prikaz Dubrovnika. Prizor u luneti više ne postoji.

2. KANDILO, oko 1600. g.

mjed, lijevana, na proboj, gravirana; vis. oko 33 cm (samo tijelo), odn. oko 75 cm (s lancem i kapicom). Tip s tri herme, kvalitetan rad.

3. SVIJEĆNJACI (4 kom.), XIX. st. (2 kom.), XVII. st. (2 kom. po tipu)

vis. 35 cm

Ispod baze jednoga natpis: *Zupanae 1741 Ecclesiae* (možda datum inventara).

4. RASPELO, XV–XVI. st.
drv.

SV. TROJICA

1. OLTARNA SLIKA, XVII. st.

ulje na platnu.

Ikonografija: Sv. Trojstvo

(Slika je veoma nalik onoj u Sv. Duhu, kao da je jedna drugoj kopiji.)

2. KANDILO, XVII. st.

mjed, (s tri herme)

3. SVIJEĆNJACI (4 kom.), XVII. st.

mjed

– dva oko 40 cm, trokutne baze, na lavljinim nogama

– dva vrlo bogato profilirana, vis. oko 30 cm i oko 20 cm

4. ZVONO, 1799. g.

bronca, s natpisom u ovalnom medaljonu:

Canciani

veneti

fusoris

opus

te raspećem; iznad medaljona godina 1799; na ostale tri strane likovi Gospe, Sv. Vlaha i biskupa s palicom, ali s mitrom i križem do nogu.

SV. ANTUN, FRAJGA

1. OLTARNA SLIKA, 1838. g.

ulje na platnu; 90 x 84 cm

polufigure Sv. Ante, Sv. Nikole, Sv. Alojzija i Gospe s Isusom, u oblacima; rad pučkog slikara; u donjem desnom kutu potpis GIO. GRICHICH /?/ FEC. 1838.

2. SVIJEĆNJACI (4 kom.), XVII. st.

mjed; vis. 26 cm

Trokutna baza na lavljinim nogama.

3. KALEŽ, XVIII. st. (čaška), XIX. st. (postolje)

pozlaćeno srebro, pozlaćena mjed; vis. 18 cm, Ø baze 9,7 cm, Ø čaške 8,5 cm

Punce: na vanjskom rubu čaške dvaput loše otisnuta punca s venecijanskim lavom i veoma izlizana punca od koje se razabiru inicijali A /?/ M.

4. PATENA, XVIII. st.

zlato; Ø 16 cm

Punce: na gornjoj strani na obodu, nečitljiva

5. ZAVJETNE PLOČICE, kraj XVIII. st./poč. XIX. st.

srebro; s nogama, glavom, jedna sa cijelom figurom (tipične frizure s uvojcima s kraja XVIII. st.), te jedan PRSTEN, zlato, muški, s inicijalima VC.

6. KANDILO, kraj XVIII. st./poč. XIX. st.

bakar, u obliku krilatog srca; vis. 25 cm

7. MISNO RUHO, nekoliko komada, među njima KAZULA, XVIII. st.

višebojni svileni damast (okomite pruge u dva blijeda žućkastosmeđa tona i jednom zelenom tonu, odvojene uskim žutim prugama; na toj podlozi bijeli cvjetovi, vitice i »rešetkice«)

dvije STOLE, XVIII. st.

također svileni damast, s rijetko razmještenim cvjetovima na bijeloj podlozi, sve u veoma lošem stanju

Ostali komadi od skerletnocrvenog pamučnog i svilenog damasta, XIX. st.

8. ANTEPENDIJ, prva pol. XIX. st.

u drvenom okviru napet komad skerletnocrvenog pamučnog damasta

SV. DUH

1. KALEŽ, XVIII. st.

srebro, srebro pozlaćeno, lijevano, kucano, gravirano; vis. 21 cm, Ø baze 12 cm
bez punce

2. PATENA, XVIII. st.

srebro pozlaćeno; Ø 14,5 cm

3. MONSTRANCA, kasno XIX. st.

prešani lim posrebreni i pozlaćeni
Motivi zraka, klasja i loze pod okancem.

4. SAKRISTIJSKI ORMAR, kraj XVIII./poč. XIX. st.

5. KRIŽ za sprovode, prva pol. XIX. st.

drvo, trilobno završeni krakovi, oslikan (bijelo na crnom),
recto: Krist, verso: Gospa

6. TRON za ostenzorij, XVIII. st.

drvo

7. MOĆNIK Sv. Križa, prva pol. XIX. st.

drvo

8. SVIJEĆNJACI (6 kom.), 1800. g. (3 kom.), XVIII. st. (3 kom)

drvo, posrebreno, pozlaćeno.

9. TABERNAKL, XVII. st.

drvo, bogato dekoriran, s vrlo jakim volutama, školjkama;
na vratašcima kalež s hostijom

10. ISPOVJEDAONICA, XIX. st.
drvo

11. ŠTUKO-DEKORACIJE, OLTARI I OKVIRI OTVORA U
SVETIŠTU, XVII. st.

KERAMIČKE PLOČICE pred glavnim oltarom, kraj XVI. st.

12. OLTARNA SLIKA, XVII. st.

ulje na platnu.

Ikonografija: Sv. Trojstvo.

13. SLIKA – Sv. magdalena, XVI. st.

ulje na platnu.

(Slika je potpuno uništена i bilježi se samo kao trag)

14. SLIKA na južnom oltaru

15. PILO, XVI. st.

klesani kamen, s anđeoskim glavicama

17. OSTACI VENECIJANSKIH PROZORSKIH STAKALA U
OLOVU

djelomično u ovalnim prozorima na pročelju, djelomično
pohranjeni na pilu u sakristiji

18. ZVONA (2 kom.)

bronca

veliko je zvono datirano 1862. g., malo zvono otprilike je iz
istog vremena, s reljefom Navještenja

SV. ĐURAĐ, SUĐURAĐ

1. OLTARNA SLIKA, početak XIX. st. (1827.)

ulje na platnu.

Punca: u lijevom donjem uglu potpisano ??? MDCCXXVII
Natalis Bertuzzi pinxit

Ikonografija: Sv. Juraj ubija zmaja, lijevo stilizirani prikaz
Suđurđa, desno Dubrovnika

2. SVIJEĆNJACI (2 kom), XVII. st.

bronca.

Summary

Andelko Badurina and Željka Čorak

Church Inventory on the Island of Šipan

After more than thirty years, the »Inventory of the Šipan treasures« has published the results of the first register and evaluation of the movable monuments in the Šipan churches: from paintings and sculptures to all sorts of applied arts items. Many findings of the time would now certainly seem incomplete or maybe in need of correction, which makes the publishing of this work an impetus for the revision of the val-

able Elafiti Islands area. But the most important publishing motive is the fact that in only thirty years incomprehensibly great changes occurred in the quantity, condition and location of the inventory: to be specific, many items no longer exist, and the island, which was in its entirety a work of art of the highest category, has been vandalized due to lack of any government planning and control.